

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIÁO DỤC TRONG ĐỔI MỚI CÔNG TÁC GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO CỦA LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN

ĐỖ ANH TUẤN*

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục là tài sản quý báu, là cơ sở lý luận để Đảng và Nhà nước ta xác định chiến lược đào tạo, đề ra các chủ trương, đường lối, chính sách đổi mới và phát triển nền giáo dục Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục là một trong những nội dung trọng tâm cần đẩy mạnh thực hiện trong thời gian tới, để không ngừng đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo nói chung và công tác giáo dục - đào tạo trong lực lượng công an nhân dân nói riêng.

Những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục là hệ thống quan điểm sâu sắc, toàn diện về những vấn đề cơ bản của giáo dục Việt Nam, từ vai trò, mục tiêu, nhiệm vụ, nội dung, phương pháp giáo dục đến xây dựng đội ngũ nhà giáo, các chính sách đối với giáo dục. Những quan điểm, tư tưởng đó không chỉ thể hiện mục tiêu, lý tưởng cách mạng, quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, đường lối lãnh đạo của Đảng ta, mà còn phản ánh tình cảm, nguyện vọng cao cả của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người*”⁽¹⁾. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục có ý nghĩa rất quan trọng đối với công tác giáo dục - đào tạo nói chung và của lực lượng công an nhân dân (CAND) nói riêng qua các thời kỳ.

Một là, về vai trò, mục tiêu của giáo dục.

Nói về vai trò của giáo dục, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đó là yếu tố quyết định trực tiếp nâng cao trình độ học vấn, khoa học, chuyên môn nghiệp vụ, ngoại ngữ, trình độ

tổ chức quản lý. Giáo dục giúp cho người học có một vốn kiến thức về lịch sử, văn hóa của dân tộc Việt Nam và thế giới, mà nếu không có nó thì sẽ không giữ vững được nền độc lập dân tộc, không thể tham gia một cách tích cực và hiệu quả vào công việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong “*Thư gửi các học sinh*” nhân ngày khai trường đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định nền giáo dục mới sẽ “*đào tạo các em nên những người công dân hữu ích cho nước Việt Nam, một nền giáo dục làm phát triển hoàn toàn những năng lực sẵn có của các em*”⁽²⁾.

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, xây dựng và phát triển nền giáo dục mới cũng là một nhiệm vụ quan trọng của cách mạng. Bởi theo Chủ tịch Hồ Chí Minh,

* Thiếu tướng, PGS, TS, Cục trưởng Cục Đào tạo, Bộ Công an

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 1, tr. XXVI

(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, *Sđd*, t. 4, tr. 34

giáo dục là nhằm phát triển toàn diện con người Việt Nam, một nền giáo dục vì con người, cho con người và hướng tới việc xây dựng con người mới - con người xã hội chủ nghĩa; nền giáo dục mới và nhà trường mới phải thực hiện hoạt động dạy và học theo mục tiêu: “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự Đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại”⁽³⁾. Trong bài “*Nâng cao trách nhiệm chăm sóc và giáo dục thiếu niên, nhi đồng*”, đăng trên *Báo Nhân Dân* số 5526, ngày 1-6-1969, Người viết: “Thiếu niên, nhi đồng là người chủ tương lai của nước nhà. Vì vậy, chăm sóc và giáo dục tốt các cháu là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân”⁽⁴⁾. Trong “*Di chúc*”, Bác viết: “*Đoàn viên và thanh niên* ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục *đạo đức cách mạng* cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “*hồng*” vừa “*chuyên*”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”⁽⁵⁾. Như vậy, theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, mục tiêu cao cả của giáo dục là đào tạo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau - những chủ nhân tương lai của nước nhà.

Hai là, về nội dung giáo dục nói chung và vai trò quan trọng của giáo dục đạo đức cách mạng nói riêng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, cần phải có một nền giáo dục toàn diện, trong đó, nội dung giáo dục phải tổng hợp tri thức nhiều lĩnh vực, như văn hóa, chính trị, thể chất, khoa học - kỹ thuật, quân sự, đạo đức cách mạng, lý tưởng cách mạng, xây dựng nếp sống văn hóa. Đồng thời, trang bị, cung cấp kiến thức, phát triển năng lực tư duy, mở mang trí tuệ; tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng cho người học. Theo quan điểm của Người, trong giáo dục, kiến thức là rất cần thiết, nhưng Người cũng chỉ ra rằng, đạo đức đóng vai trò quan

trọng không kém. Khi bàn về vai trò quan trọng của đạo đức, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, đạo đức là yếu tố không thể thiếu trong đời sống xã hội loài người và đối với cá nhân con người. Đối với người cách mạng, đạo đức có một vai trò vô cùng quan trọng, Người chỉ rõ: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽⁶⁾. Nói chuyện với cán bộ, sinh viên Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, ngày 21-10-1964, Người lưu ý: “Dạy cũng như học phải chú trọng cả tài lẫn đức. Đức là đạo đức cách mạng. Đó là cái gốc, rất là quan trọng. Nếu không có đạo đức cách mạng thì có tài cũng vô dụng”⁽⁷⁾. Đây là những nội dung giáo dục hết sức cơ bản, gắn bó chặt chẽ với nhau, làm nền tảng cho sự phát triển con người Việt Nam.

Ba là, về phương pháp giáo dục.

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng phương pháp giáo dục. Theo Người, muốn học tập có kết quả tốt thì phải có phương pháp giáo dục đúng đắn. Mục đích là làm cho người học có thái độ học tập, rèn luyện tích cực và tự giác, có như vậy việc tiếp thu nội dung giáo dục mới nhanh chóng, hiệu quả. Một phương pháp quan trọng là phải giúp đỡ lẫn nhau, đoàn kết, gắn bó với nhau, tự phê bình và phê bình trong học tập. Nếu tự mình, dù có tài giỏi đến mấy cũng không thể am hiểu được mọi lĩnh vực. Khẩu hiệu đoàn kết không chỉ có giá trị bền vững trong chính trị, mà còn có ý nghĩa to lớn trong giáo dục.

Góc độ khác về phương pháp giáo dục, Người lưu ý: “Học phải suy nghĩ, học phải liên hệ với thực tế, phải có thí nghiệm và thực hành. Học với hành phải kết hợp với nhau”⁽⁸⁾.

(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 6, tr. 208

(4), (5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 15, tr. 579, 612

(6) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 5, tr. 292

(7), (8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 14, tr. 400, 402

Ngày 6-5-1950, nói chuyện tại Hội nghị toàn quốc lần thứ nhất về công tác huấn luyện và học tập, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Học lý luận không phải để nói mép, nhưng biết lý luận mà không thực hành là lý luận suông. Học là để áp dụng vào việc làm. Làm mà không có lý luận thì không khác gì đi mò trong đêm tối, vừa chậm chạp vừa hay vấp vấp. Có lý luận thì mới hiểu được mọi việc trong xã hội, trong phong trào để chủ trương cho đúng, làm cho đúng”⁽⁹⁾. Người yêu cầu phải lấy nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn làm nguyên tắc cơ bản cho việc xây dựng các phương pháp về giáo dục. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng rất coi trọng phương pháp tự học, tự đào tạo. Thực tế quá trình hoạt động cách mạng của Người, để trở thành danh nhân văn hóa kiệt xuất, chủ yếu cũng là tự học, tự đào tạo. Người rất quan tâm tới việc học bạn bè, đồng chí, đồng nghiệp, đặc biệt là học nhân dân. Bởi vì không học nhân dân thì không lãnh đạo được nhân dân và “*có biết làm học trò dân, mới làm được thầy học dân*”⁽¹⁰⁾. Đây cũng chính là một trong những phương pháp quý báu mà Người đã để lại cho các thế hệ cán bộ cách mạng của nước ta sau này.

Bốn là, về xây dựng đội ngũ nhà giáo.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, vấn đề then chốt quyết định chất lượng giáo dục là xây dựng đội ngũ nhà giáo. Người luôn đánh giá cao sứ mệnh của người thầy: “Có gì về vang hơn là nghề đào tạo những thế hệ sau này tích cực góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản? Người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - là người về vang nhất. Dù là tên tuổi không đăng trên báo, không được thưởng huân chương, song những người thầy giáo tốt là những người anh hùng vô danh. Đây là một điều rất về vang. Nếu không có thầy giáo dạy dỗ cho con em nhân dân, thì làm sao mà xây dựng chủ nghĩa xã hội được? Vì vậy nghề thầy giáo rất là quan trọng, rất là về vang”⁽¹¹⁾. Để hoàn thành được sứ mệnh về vang đó, mỗi người thầy giáo, cô giáo phải không ngừng

rèn luyện để luôn tiến bộ, phải có kiến thức và phương pháp giảng dạy tốt, có nhân cách đạo đức và có tình thương yêu học sinh, say mê với nghề nghiệp. Bác chỉ rõ trách nhiệm của người thầy giáo, cô giáo: “Giáo viên phải chú ý cả tài, cả đức, tài là văn hóa, chuyên môn, đức là chính trị. Muốn cho học sinh có đức thì giáo viên phải có đức... Cho nên thầy giáo, cô giáo phải gương mẫu, nhất là đối với trẻ con”⁽¹²⁾.

Những tư tưởng, quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh với sự nghiệp giáo dục là nền tảng quan trọng để Đảng và Nhà nước ta hoạch định chiến lược phát triển, đổi mới công tác giáo dục - đào tạo Việt Nam trong những năm qua và thời gian tới. Đây cũng chính là những luận cứ khoa học, nguồn tư liệu quý báu để lực lượng CAND nghiên cứu, vận dụng trong đổi mới công tác giáo dục - đào tạo, góp phần xây dựng lực lượng CAND vững mạnh, đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội của đất nước.

Thực trạng công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng công an nhân dân

Tiếp thu, vận dụng những tư tưởng cơ bản của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục - đào tạo, đồng thời quán triệt thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về giáo dục và đào tạo, nhất là chủ trương, chính sách đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng CAND trong những năm qua đã đạt được một số kết quả quan trọng.

Một là, Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an đã lãnh đạo, chỉ đạo, ban hành, triển khai nhiều nghị quyết, chỉ thị, chương trình, đề án lớn về công tác giáo

(9), (10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 6, tr. 357, 432

(11) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 14, tr. 402 - 403

(12) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 12, tr. 270

dục - đào tạo của lực lượng CAND⁽¹³⁾. Trong đó, mục tiêu và quan điểm chỉ đạo đều nhấn mạnh ưu tiên đầu tư cho giáo dục và đào tạo, phát triển nguồn nhân lực CAND đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi, nhiệm vụ trong từng giai đoạn. Trên cơ sở đó, công an các đơn vị, địa phương, các học viện, nhà trường CAND cụ thể hóa thành các chương trình hành động, kế hoạch thực hiện phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và yêu cầu thực tế đặt ra.

Việc ban hành, triển khai các nghị quyết, chỉ thị, đề án về công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng CAND nêu trên cho thấy, từ chủ trương, quan điểm chỉ đạo của Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an đến việc xây dựng, thực hiện các chương trình, kế hoạch cụ thể ở công an các đơn vị, địa phương, các học viện, nhà trường CAND đều xác định, công tác giáo dục - đào tạo trong CAND có vai trò hết sức quan trọng, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ CAND có đủ năng lực, phẩm chất đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của toàn lực lượng trong từng thời kỳ.

Hai là, nội dung, chương trình, phương pháp đào tạo ngày càng được hoàn thiện, đổi mới, bảo đảm phù hợp với xu thế phát triển của nền giáo dục quốc dân, yêu cầu thực tiễn và đặc thù công tác của lực lượng CAND. Tổ chức phân định kiến thức giữa các trình độ đào tạo theo hướng quy định khối lượng cụ thể của từng trình độ đào tạo, bảo đảm tính liên thông giữa các chương trình đào tạo, ở mỗi trình độ khác nhau. Trên cơ sở đó, các học viện, trường CAND rà soát, xây dựng và tổ chức đào tạo 26 ngành, chuyên ngành; xây dựng chương trình đào tạo ở các trình độ, bảo đảm yêu cầu và tính thống nhất chung trong Bộ Công an. Việc xây dựng hệ thống ngành và chuyên ngành đào tạo ở các cấp, trình độ đào tạo và phát triển một số ngành, chuyên ngành học mới trong CAND (như An toàn thông tin, An ninh mạng...), đã cơ bản đáp ứng cơ cấu nghề nghiệp và nhu cầu sử dụng cán bộ, đáp ứng yêu cầu công tác, chiến đấu của lực lượng CAND trong tình hình mới.

Phương pháp đào tạo không ngừng đổi mới theo hướng lấy người học làm trung tâm, học đi đôi với hành, biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo. Bộ Công an quan tâm đầu tư, chỉ đạo các học viện, trường CAND đẩy mạnh ứng dụng các thành tựu khoa học - công nghệ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giảng dạy, học tập và quản lý đào tạo trong nhà trường. Trong thực tế những năm gần đây, việc khai thác, sử dụng các thiết bị hiện đại, như bảng tương tác, giảng đường thông minh, phòng học thông minh, trường bản điện tử, thiết bị dạy học thực hành mô phỏng đã đem lại nhiều kết quả thiết thực trong công tác giáo dục - đào tạo của các học viện, trường CAND. Một số trường đã giảng dạy các học phần chuyên ngành theo hướng vừa học lý thuyết tại trường, vừa tổ chức cho học viên thực hành, thực tập môn học tại các địa bàn cơ sở, gắn lý luận với thực tiễn, thúc đẩy phong trào tự học của học viên.

Việc tổ chức cho học viên các học viện, trường CAND đi thực tế và thực tập tốt nghiệp cũng được quan tâm đổi mới theo hướng kết hợp củng cố kiến thức, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp, vận dụng kiến thức

(13) Đó là: Chỉ thị số 11/CT-BNV, ngày 5-11-1991, của Bộ Nội vụ (nay là Bộ Công an), về "Tiếp tục đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong lực lượng công an nhân dân (1991-1995)"; Nghị quyết số 04-NQ/ĐU(VP), ngày 22-4-1997, của Đảng ủy Công an Trung ương, "Về phát triển giáo dục, đào tạo và khoa học, công nghệ của lực lượng công an nhân dân trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và nhiệm vụ đến năm 2000"; Chương trình số 147/2003/CT-BCA, ngày 22-1-2003, của Bộ Công an, "Về phát triển giáo dục đào tạo trong lực lượng công an nhân dân giai đoạn 2003 - 2005 và đến năm 2010"; Đề án "Quy hoạch tổng thể, nâng cao năng lực và chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong công an nhân dân đến năm 2020", được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 1229/QĐ-TTg, ngày 22-7-2011; Nghị quyết số 17-NQ/ĐUCA, ngày 28-10-2014, của Đảng ủy Công an Trung ương, "Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong công an nhân dân"...

đã học vào thực tiễn công tác với việc rèn luyện, trau dồi phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng và nhân cách nghề nghiệp. Một số trường triển khai đào tạo theo chương trình “song bằng”; triển khai mô hình tổ chức các lớp cử nhân chất lượng cao, giảng dạy một số môn học chuyên ngành bằng tiếng Anh; tổ chức trao đổi sinh viên với các cơ sở đào tạo của các nước, như Thái Lan, Hàn Quốc, Trung Quốc..., giúp học viên tích lũy thêm được nhiều kỹ năng nghề nghiệp cần thiết.

Balà, các học viện, trường CAND và cấp ủy, lãnh đạo Công an các cấp luôn chú trọng đổi mới hình thức, nội dung, biện pháp giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng đối với cán bộ, chiến sĩ, học viên CAND, coi đây là một trong những nhiệm vụ có ý nghĩa quyết định để xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ công an có bản lĩnh chính trị vững vàng, “vừa hồng”, “vừa chuyên” theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Nội dung giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên CAND là học phần bắt buộc trong chương trình đào tạo của các học viện, trường CAND. Cùng với giảng dạy trên lớp, các trường thường xuyên tổ chức các hội thảo, tọa đàm, cuộc thi tìm hiểu về Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh, truyền thống của lực lượng CAND; tổ chức các câu lạc bộ học tập các môn khoa học của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, hội thi sân khấu hóa tìm hiểu về Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân; tổ chức cho học viên tham quan, thực tế, tham gia các hoạt động thiện nguyện, góp phần bồi đắp thêm lý tưởng, niềm tin của người học về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn; giúp người học xác định được trách nhiệm cao cả của bản thân đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, trách nhiệm phải thường xuyên phấn đấu, tu dưỡng, học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

Bón là, xác định đội ngũ nhà giáo có vai trò quan trọng, quyết định chất lượng giáo dục - đào tạo trong nhà trường, do vậy, Bộ Công an triển khai đồng bộ nhiều giải pháp nhằm xây dựng, phát triển đội ngũ nhà giáo các trường CAND cả về số lượng cũng như chất lượng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo của lực lượng CAND trong từng thời kỳ. Trong đó, chú trọng chuẩn hóa về chức danh, nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực thực tiễn cho đội ngũ nhà giáo; đổi mới hình thức, nội dung đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ nhà giáo theo hướng cập nhật kiến thức mới, đa dạng hóa các loại hình bồi dưỡng, phát huy tính chủ động của từng trường và tinh thần trách nhiệm của các trường trọng điểm trong công tác đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục trong CAND. Phong trào dạy giỏi được tổ chức thường xuyên trong các trường, đem lại nhiều hiệu quả thiết thực. Các chế độ, chính sách đãi ngộ đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục ngày càng được quan tâm, bổ sung, hoàn thiện, góp phần động viên, tạo điều kiện thuận lợi để đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục yên tâm tư tưởng công tác, phấn đấu.

Thực tiễn cho thấy, đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục trong CAND phát triển cả về số lượng và chất lượng, có phẩm chất, năng lực, đáp ứng tốt yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo trong từng giai đoạn. Tính đến tháng 11-2019, tỷ lệ nhà giáo có trình độ tiến sĩ chiếm 12,48% (tăng 6,8% so với năm 2014), tỷ lệ nhà giáo có trình độ thạc sĩ chiếm 52,44% (tăng 17,8% so với năm 2014). Từ năm 2014 đến năm 2019, toàn ngành có 18 nhà giáo được bổ nhiệm chức danh giáo sư và 108 nhà giáo được bổ nhiệm chức danh phó giáo sư, trong đó có 12 giáo sư và 76 phó giáo sư thuộc biên chế cơ hữu của các trường CAND. Sự phát triển của đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục kịp thời đáp ứng yêu cầu phát triển của hệ thống các trường CAND, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy, uy tín của các trường CAND trong hệ thống giáo dục quốc dân và quốc tế.

Bên cạnh những kết quả, thành tích đạt được, công tác giáo dục - đào tạo trong CAND hiện nay còn một số khó khăn, hạn chế. Chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ có mặt chưa ngang tầm với yêu cầu, nhiệm vụ. Mặc dù mặt bằng trình độ của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ CAND đã được nâng lên, nhưng vẫn chưa đạt được các chỉ tiêu về nâng cao trình độ theo quy hoạch phát triển nhân lực ngành công an giai đoạn 2011 - 2020 với cơ cấu trình độ: đến năm 2020, tỷ lệ cán bộ có trình độ cao đẳng, đại học trở lên về nghiệp vụ công an là 75% (hiện nay mới đạt khoảng gần 40%). Năng lực, kiến thức thực tế của học viên tốt nghiệp còn hạn chế; một số ít cán bộ không tu dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng, thiếu bản lĩnh chính trị đã vi phạm quy chế, quy trình công tác, làm ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của lực lượng CAND. Việc áp dụng các phương pháp đào tạo tích cực và sử dụng công cụ, phương tiện hiện đại trong giảng dạy để phát triển năng lực, kỹ năng của học viên chưa thường xuyên, hiệu quả. Một số nội dung chương trình đào tạo còn thiếu tính cân đối giữa lý thuyết và thực hành; thời lượng giảng dạy nội dung về đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên trong chương trình chính khóa còn ngắn. Tuyển chọn, phân công, bố trí nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục ở một số trường chưa thực sự hợp lý, còn tình trạng thiếu giáo viên, thừa cán bộ quản lý, dẫn đến quá tải trong thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học của đội ngũ nhà giáo. Việc triển khai, thực hiện luân chuyên giáo viên nghiệp vụ về công tác có thời hạn tại công an các đơn vị, địa phương còn bị ngắt quãng, số lượng giáo viên nghiệp vụ luân chuyên chưa nhiều.

Tiếp tục đổi mới công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng công an nhân dân

Để góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của lực lượng CAND trong thời gian tới, việc vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục là yêu cầu cấp thiết,

là “nền tảng tư tưởng”, “kim chỉ nam” cho sự nghiệp đổi mới giáo dục - đào tạo của đất nước nói chung và trong CAND nói riêng. Vì vậy, phải tiến hành đồng bộ các giải pháp, huy động nhiều nguồn lực, trong đó tập trung vào các giải pháp chủ yếu sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức cho cấp ủy, lãnh đạo công an các cấp về vai trò quan trọng của công tác giáo dục - đào tạo trong CAND. Quán triệt sâu sắc, tổ chức thực hiện nghiêm túc các quan điểm chỉ đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và Bộ Công an về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo và xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp vừa phù hợp, hòa nhập với hệ thống giáo dục quốc dân, vừa mang tính đặc thù của lực lượng vũ trang chiến đấu; kết hợp chặt chẽ giữa đào tạo với sử dụng cán bộ. Đồng thời, nghiên cứu, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về giáo dục - đào tạo, bảo đảm điều chỉnh toàn diện các hoạt động trong công tác giáo dục - đào tạo từ cơ quan quản lý của Bộ đến các học viện, trường CAND và công an các địa phương, đơn vị. Trong đó, cơ quan quản lý giáo dục cần tăng cường quản lý về chương trình, nội dung, chất lượng giáo dục - đào tạo và công tác thanh tra, kiểm tra; đồng thời, đẩy mạnh phân cấp, nâng cao trách nhiệm, tạo động lực và tính chủ động sáng tạo cho các cơ sở đào tạo; xác định địa vị pháp lý và phân công lại nhiệm vụ đào tạo giữa các trường, bảo đảm sự liên thông, liên kết, tránh trùng lặp, lãng phí trong đào tạo.

Thứ hai, tiếp tục đổi mới nội dung, chương trình đào tạo ở các trình độ, loại hình đào tạo theo hướng lấy người học làm trung tâm, giảm lý thuyết, tăng kiến thức thực tiễn, kỹ năng thực hành, liên hệ lý luận chuyên ngành với thực tiễn công tác, chiến đấu của lực lượng công an. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin nhằm đổi mới phương pháp dạy và học theo hướng giáo viên chủ động tích hợp công nghệ thông tin vào từng môn học để nâng cao hiệu quả bài giảng. Tăng cường mô phỏng các tình huống

thực tập, thực hành trên máy tính; xây dựng các trường bắn điện tử, phòng lái xe điện tử nhằm tạo môi trường làm việc thực sự ngay trong nhà trường để học viên có cơ hội thực hành, thực tập và trải nghiệm. Tăng cường các phương pháp giảng dạy phát triển tư duy phân biện, tư duy sáng tạo của người học bằng các biện pháp tự học có hướng dẫn, ứng dụng công nghệ thông tin để gia tăng sự tương tác giữa giáo viên và học viên, khắc phục hạn chế về quỹ thời gian eo hẹp của những giờ giảng trên lớp, thu hẹp khoảng cách về địa lý, về không gian, nhất là đối với các môn học cơ bản, như ngoại ngữ, tin học, khoa học cơ bản, chính trị, pháp luật.

Thứ ba, tiếp tục chú trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục đạo đức cách mạng đối với cán bộ, chiến sĩ, học viên CAND. Trong đó, nội dung giáo dục về đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải bám sát theo chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành và hướng dẫn của Bộ Công an, đồng thời cập nhật các nội dung mới cho phù hợp với tình hình thực tiễn. Khuyến khích học viên tham gia các hoạt động sinh hoạt câu lạc bộ học tập, tọa đàm, nghiên cứu khoa học về đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động sinh viên tình nguyện, từ thiện nhân đạo, tổ chức đi thực tế chính trị - xã hội cho sinh viên, tạo điều kiện cho sinh viên biết vận dụng, phát huy những kiến thức được học về đạo đức cách mạng theo tư tưởng của Bác vào thực tiễn.

Trong thực tế công tác, chú trọng giáo dục nội dung “làm theo” Bác bằng những việc làm cụ thể, thiết thực. Lan tỏa cách làm hay, mô hình sáng tạo, gương tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, gương cán bộ, chiến sĩ dũng cảm, mưu trí, tận tụy trong công tác. Mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải không ngừng tu dưỡng, rèn luyện, tự học tập, hoàn thiện bản thân; vững vàng trước sự tấn công của các thế lực thù địch, các loại tội phạm và những cám dỗ, tiêu cực của mặt trái của kinh tế thị trường; nêu cao tinh thần trách nhiệm,

sáng tạo, nhạy bén, mưu trí, dũng cảm trong công tác và chiến đấu; tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân; thực hiện tốt phương châm gần dân, trọng dân, lắng nghe ý kiến góp ý của nhân dân, xây dựng hình ảnh đẹp của người chiến sĩ công an trong lòng nhân dân.

Thứ tư, cần có cơ chế tuyển chọn những học viên tốt nghiệp xuất sắc của các trường đại học trong và ngoài ngành công an, có chuyên ngành phù hợp, sau đó cử đi đào tạo nghiệp vụ và đi thực tế cơ sở để bổ sung cho đội ngũ nhà giáo các trường CAND. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục thật sự trong sạch về phẩm chất đạo đức, giỏi về chuyên môn, có tính kế thừa, đáp ứng tiêu chuẩn chức danh theo quy định của Nhà nước, phù hợp với quy mô đào tạo. Tiếp tục đẩy mạnh công tác luân chuyển, đưa cán bộ quản lý giáo dục, nhà giáo các trường CAND đi thực tế ở công an các đơn vị, địa phương.

Thứ năm, đổi mới cơ chế, chính sách tài chính và nâng cao hiệu quả đầu tư để phát triển giáo dục - đào tạo. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và ứng dụng có hiệu quả công nghệ thông tin trong giáo dục - đào tạo. Triển khai các dự án đầu tư xây dựng hệ thống thư viện, thao trường - bãi tập, phòng học mô phỏng, phòng học chuyên dùng, phòng thí nghiệm chuyên sâu, trung tâm thực hành nghiệp vụ với những trang thiết bị hiện đại, cần thiết phục vụ công tác đào tạo kỹ năng thực hành, nghề nghiệp cho cán bộ, chiến sĩ.

Thứ sáu, chủ động hội nhập quốc tế, nâng cao chất lượng, hiệu quả hợp tác quốc tế về giáo dục, đào tạo. Cùng cố, đẩy mạnh quan hệ hợp tác với các đối tác quốc tế truyền thống, đồng thời mở rộng thiết lập quan hệ với các đối tác mới. Tranh thủ các nguồn lực quốc tế để đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực, trình độ cho đội ngũ cán bộ, nhất là trình độ nghiệp vụ, trình độ ngoại ngữ, công nghệ thông tin, vừa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự của đất nước, vừa đáp ứng xu thế hội nhập quốc tế. □